

הלכות תפילין - א

מקום הנחת התפילין של יד

עקב יא, יח

וְשִׁמְתֶם אֶת-דְּבָרֵי אֱלֹהֵי-לְבַבְכֶם וְעַל-נֶפְשְׁכֶם, וְקִשְׁרְתֶם אֹתָם לְאוֹת עַל-יְדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם.

שוע"ר סי' כז

א מקום הנחת תפילין של יד ביד שמאלו, שנאמר על ידכה ודרשו רז"ל **יד כהה** דהיינו יד שמאל שהיא תשה וכהה.

ב צריך להניחה בגובה הבשר שבפרק הזרוע שבין המרפק שקורין (אולעמבוגין בל"א) להכתף וזה המקום נקרא קיבורת, אבל לא יניחנה למעלה מהקיבורת, דהיינו שלא יניחנה למעלה מחצי הפרק שבין המרפק לכתף. ואפילו בחצי התחתון של זה הפרק לא יניח בתחתיתו ממש למטה מהקיבורת, שנאמר ושמנתם את דברי אלה וגוי' צריכה שתהא שימה **כנגד הלב וזהו קיבורת** שהוא מכוון ממש כנגד הלב. לכן צריך **שיטה את התפילין של יד לצד הגוף מעט** בענין שכשיכוף הזרוע למטה תהא התפילין של יד מכוון כנגד לבו ממש.

ג מי שנקטעה ידו השמאלית ... למטה מן הקיבורת, יש אומרים דחייב להניח תפילין של יד על הקיבורת ... ויש אומרים כיון שאמרה תורה **על ידך, למעלה מן היד, דהיינו קיבורת**, וזה אין לו יד לכן הוא פטור מן התפילין של יד. ולענין הלכה יש להחמיר בדברי תורה ולכן יניח בלא ברכה.

ד מנהג יפה ונכון שיהא היו"ד של **הקשר תפילין של יד נוטה לצד הלב**, והתפילין של יד עליו לצד חוץ.

ה יש לזהר **שלא תזוז היו"ד של הקשר מהתפלה**, מהטעם שנתבאר בזהר.

ח מקום יש בקיבורת להניח שני תפילין ... והיה לך לאות לך לאות, ולא לאחרים לאות ... שתהא מונחת במקום שדרכו להיות תמיד מכוסה, דהיינו קיבורת.

ט אטר יד ימינו, אם עושה כל מלאכתו בשמאלו, יניח תפילין של יד בשמאלו, שהיא ימין של כל אדם. ואפילו עושה כל מעשיו בימין של כל אדם אלא שכותב בשמאלו, יניח תפילין של יד בשמאלו שהיא ימין של כל אדם, שנאמר וקשרתם וכתבתם, **מה כתיבה בימין אף קשירה בימין** ... אם כותב בימין של כל אדם, אף על פי ששאר כל מעשיו עושה בשמאל של כל אדם ... צריך לקשור את התפילין של יד על היד שכנגדה.

יב נוהגין **לכרוך** סביב הפרק שבין היד להמרפק ז' כריכות. ויש לכרוך **בפרק התחתון של האצבע האמצעי ב' כריכות ובפרק העליון כריכה אחת**.

שוע"ר סי' לג

ח בשל יד עד כדי שתקיף הזרוע לקשור התפלה עם הזרוע, **וכדי שתמתח עד אצבע אמצעית** ויכרוך ממנה על אותה אצבע ג' כריכות ויקשור.

שוע"ר סי' מב

א של ראש קדושתו חמורה, שרובו של שם שד"י הוא בשל ראש, השי"ן בבתיים והד' בקשר, אבל בשל יד אין בו כי אם היו"ד.

פסקי הסדור הלכות תפילין

ויש כורכין ב' פעמים סביב התיתורא, בכדי שיהיה **כמין שי"ן** עם הרצועה המהדקת את התפלה על היד ... יכרוך ג' כריכות על אצבע האמצעי, **בתחלה כריכה אחת על פרק האמצעי** ואחר כך שתי כריכות על הפרק התחתון.

שו"ת צמח צדק סי' ד ס"ב

היכא שכותב בימינו לבד ועושה כל מלאכתו בשמאלו ... בזה ראוי ודאי **שיניח תפילין בשתי ידיו**, היינו מתחלה על יד אחת ואחר כך על יד שניה.

שו"ת תורת שלום סי' ד

ובענין הכריכות של התשי"י למדני כ"ק אאמו"ר זצוקלה"ה לכרוך ז' כריכות עם הב' חצאין, והיינו חצי הכריכה העליונה וב' כריכות שלמות בקירוב זה אל זה, ואח"כ להניח מקום פנוי מעט ולעשות עוד ד' כריכות שלמות וחצי כריכה באלכסון ולכרוך פעם א' על פס היד **(ונועשה כמין ד' הפוכה)**. ואחר כך לכרוך הג' כריכות על האצבע (ובענין כריכות אלו איך לעשות אינני זוכר בבירור. אך כמדומה לי ברור שראיתי שכך תחלה כריכה אחת על הפרק התחתון הסמוך לכף היד, ואחר כך כריכה אחת על הפרק הב', ואחר כך עוד כריכה אחת על הפרק התחתון).

אגרות קודש ח"ב אגרת ד'רמו

אודות לשום תיק התפילין של יד על התפילין כל משך זמן התפלה בכדי לשמור הפנות. – הנה כן אני נוהג, ומובן **שנחתך בהתיק החלק שכנגד היו"ד, בכדי שלא יזח היו"ד מן הבית**, מתאים לדברי הזהר הק'. אבל בתפילין של כ"ק מו"ח אדמו"ר חלק זה (שכנגד היו"ד) בשלימות הוא, שמזה מובן שלא הי' שם התיק במשך זמן התפלה.

ס' המנהגים חב"ד ע' 4

ראיתי כמה פעמים שדייק בזה ... שהכרך השלישי שהי' על פרק התחתון, שלא יהי' מונח על הכרך הראשון, רק שיהי' אצלו באותו הפרק אשר לצד פרק האמצעי נאחז בהרצועה של הכרך הראשון.